

U z n e s e n i e

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci navrhovateľa: **M. M.**, bytom M., R., zastúpený: JUDr. F. T., P., B., proti odporcom: **1/ E. M.**, M., R., **2/ Ing. R. T.**, prechodne bytom V., R., **3/ P. O.** a manželka Ing. O. O., bytom M., R., **o určenie vlastníckeho práva k nehnuteľnosti**, vedenej na Okresnom súde Ružomberok pod sp. zn. 6 C 109/2008, o návrhu navrhovateľa na vylúčenie sudcov Okresného súdu Ružomberok a Krajského súdu v Žiline z prejednávania a rozhodovania vecí, takto

r o z h o d o l :

Sudcovia Krajského súdu v Žiline, JUDr. Oľga Belková, Mgr. Katarína Beniačová, JUDr. Ján Burik, JUDr. Dagmar Cabadajová, JUDr. Milan Cívik, JUDr. Mária Dubcová, Mgr. František Dulačka, JUDr. Yveta Dzugasová, Mgr. Kazimíra Hallová, JUDr. Miroslav Jamrich, JUDr. Jana Kotrčová, JUDr. Eva Malíková, JUDr. Ladislav Mejstřík, JUDr. Ivana Nemčeková, JUDr. Amália Paulerová, JUDr. Katarína Potocká, JUDr. František Potocký, JUDr. Táňa Rapčanová, Mgr. Miroslav Šepták, Mgr. Zuzana Štolcová, JUDr. Róbert Urban, JUDr. Gabriela Veselová, JUDr. Erika Čanádyová, JUDr. Jana Martinčeková, JUDr. Erika Šobichová, Mgr. Nora Tomková, JUDr. Jana Urbanová, JUDr. Martin Bargel, JUDr. Adriana Gallová, JUDr. Zuzana Jančárová, Juraj Krupa, JUDr. Eva Kyselová, JUDr. Pavol Polka, JUDr. Milan Repáň, JUDr. Vladimír Súčík, JUDr. Mária Urbanová, JUDr. Dana Wänkeová, **n i e s ú v y l ú č e n í** z prejednávania a rozhodovania vecí vedenej na uvedenom súde pod sp. zn. 5 NcC 3/2010 (vec Okresného súdu Martin vedená pod sp. zn. 6 C 109/2008).

O d ô v o d n e n i e

Podaním zo dňa 28. novembra 2008, ktoré bolo doplnené dňa 21. januára 2010 a 22. januára 2010, navrhovateľ uplatnil námietku zaujatosti voči všetkým sudcom Okresného súdu Ružomberok a Krajského súdu v Žiline. Námietku zaujatosti odôvodnil tým, že už

v rámci konania vo veci vyporiadania BSM na okresnom súde a taktiež na krajskom súde poukázal na to, že ide o presadzovanie nacionalizmu voči nemu. Tento prejav nacionalizmu vníma a pociťuje navrhovateľ už niekoľko rokov, pretože považuje za neuveriteľné, že obidva sudy podcenili ustanovenie § 143 OZ. Taktiež považuje za potrebné povedať, že obidvom súdom absolútne nedôveruje. V doplnenom podaní uviedol, že trvá na tom, aby Okresný súd v Ružomberku aj Krajský súd v Žiline neprejednali predmetnú vec pod sp. zn. 6 C 109/2008 a rovnako aj vo veci vyporiadania BSM.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd nadriadený Krajskému súdu v Žiline (§ 16 ods. 1 O.s.p.) posudzoval opodstatnenosť uvedenej námietky z aspektu existencie dôvodov, pre ktoré je sudca vylúčený z prejednávania a rozhodovania veci. Vychádzal pritom z ustanovenia § 14 ods. 1, 3 O.s.p., v zmysle ktorého sudcovia sú vylúčení z prejednávania a rozhodovania veci, ak so zreteľom na ich pomer k veci, k účastníkom alebo k ich zástupcom možno mať pochybnosti o ich nezaujatosti. Dôvodom na vylúčenie sudcu nie sú okolnosti, ktoré spočívajú v postupe sudcu v konaní o prejednávanej veci alebo jeho v jeho rozhodovaní v iných veciach.

Účelom citovaného ustanovenia je prispieť k nestrannému prejednaniu veci, k nezaujatému prístupu k účastníkom alebo ich zástupcom a tiež predísť možnosti neobjektívneho rozhodovania. Cieľu, sledovanému uvedeným ustanovením, zodpovedá aj právna úprava skutočnosti, ktorá je z hľadiska vylúčenia sudcu považovaná za právne relevantnú. Je ňou existencia určitého právne významného vzťahu sudcu a to : 1/ k veci, v rámci ktorého by mal sudca svoj konkrétny záujem na určitom spôsobe skončenia konania a rozhodnutia o veci, alebo 2/ k účastníkom konania, ktorý by bol založený na príbuzenskom alebo rýdzo osobnom (pozitívnom alebo negatívnom) pomere k nim, alebo 3/ k zástupcom účastníkov konania, ktorý by bol založený na pomere vykazujúcom znaky vzťahu uvedeného pod 2/.

Najvyšší súd Slovenskej republiky z vyjadrenia sudcov: JUDr. Oľga Belková, Mgr. Katarína Beniačová, JUDr. Ján Burik, JUDr. Dagmar Cabadajová, JUDr. Milan Cíbig, JUDr. Mária Dubcová, Mgr. František Dulačka, JUDr. Yveta Dzugasová, Mgr. Kazimíra Hallová, JUDr. Miroslav Jamrich, JUDr. Jana Kotrčová, JUDr. Eva Malíková, JUDr. Ladislav Mejstřík, JUDr. Ivana Nemčeková, JUDr. Amália Paulerová, JUDr. Katarína Potocká, JUDr. František Potocký, JUDr. Táňa Rapčanová, Mgr. Miroslav Šepták, Mgr. Zuzana Štolcová,

JUDr. Róbert Urban, JUDr. Gabriela Veselová, JUDr. Erika Čanádyová, JUDr. Jana Martinčeková, JUDr. Erika Šobichová, Mgr. Nora Tomková, JUDr. Jana Urbanová, JUDr. Martin Bargel, JUDr. Adriana Gallová, JUDr. Zuzana Jančárová, Juraj Krupa, JUDr. Eva Kyselová, JUDr. Pavol Polka, JUDr. Milan Repáň, JUDr. Vladimír Súčik, JUDr. Mária Urbanová, JUDr. Dana Wänkeová nezistil žiadne také skutočnosti, z ktorých by bolo možné vyvodit' pochybnosť o ich nezaujatosti v zmysle uvedeného ustanovenia § 14 ods. 1 O.s.p. Uvedení sudcovia uviedli, že účastníkov konania nepoznajú, nemajú k nim a veci žiadny vzťah. Vo veci sa necítili byť zaujatí.

Sudca je pri výkone svojej funkcie nezávislý a zákony a iné všeobecne záväzné právne predpisy je povinný vykladať podľa svojho najlepšieho vedomia a svedomia v zmysle § 2 ods. 2 zák. č. 385/2000 Z.z. v znení zmien a doplnkov a je povinný prejednať a rozhodnúť všetky veci, ktoré mu boli pridelené v súlade s platným rozvrhom práce súdu. Obsah tohto práva a povinnosti je základným pilierom výkonu funkcie sudcu, keď výnimky môžu vyplývať len z naplnenia zákonných predpokladov, ktoré však neboli v prejednávanom prípade splnené.

Meradlom pre hodnotenie objektivity sudcu nemôže byť subjektívne hľadisko účastníka konania, ktoré je spravidla motivované tým, že súd nekoná a nerozhoduje podľa jeho predstáv. Takéto hodnotenie správnosti súdneho konania, resp. rozhodovania nepatrí účastníkovi konania a nemôže objektívne zakladať pochybnosti o nezaujatosti sudcu.

Súčasťou základného práva na prejednanie veci pred nestranným súdom podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky nie je povinnosť súdu vyhovieť návrhu účastníka súdneho konania, ktorý podal takýto návrh podľa § 15a O.s.p. a vylúčiť označeného sudcu z ďalšieho prejednávanie a rozhodovania veci pre zaujatosť. Obsahom základného práva na prejednanie veci nestranným súdom je iba povinnosť súdu prejednať každý návrh oprávnenej osoby na vylúčenie sudcu z ďalšieho prejednávanie a rozhodnutia veci pre zaujatosť a rozhodnúť o ňom (viď uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. I. ÚS 27/98 z 25. marca 1998).

I keď zákon v § 14 ods. 1 O.s.p. spája vylúčenie sudcov z prejednávanie a rozhodovania vo veci nielen so skutočne preukázanou zaujatosťou, ale aj vtedy, ak možno mať čo i len pochybnosť o ich nezaujatosti [viď tiež zásady prijaté judikatúrou Európskeho súdu

pre ľudské práva, podľa ktorých spravodlivosť nielenže musí byť poskytovaná, ale musí sa tiež javiť, že je poskytovaná ("justice must not only be done, it must also be seen to be done"]), nemožno prehliadať, že rozhodnutie o vylúčení sudcu podľa § 14 ods. 1 O.s.p. predstavuje výnimku z významnej ústavnej zásady, že nikto nesmie byť odňatý svojmu zákonnému sudcovi (čl. 48 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky). Vzhľadom na to možno vylúčiť sudcu z prejednávania a rozhodovania pridelenej veci len celkom výnimočne a zo skutočne závažných dôvodov, ktoré mu zjavne bránia rozhodnúť v súlade so zákonom objektívne, nezaujato a spravodlivo. Z vyššie uvedeného vychádza aj judikatúra Európskeho súdu pre ľudské práva, ktorá rozoznáva subjektívne hľadisko nestrannosti sudcu, zahrňujúce osobné presvedčenie a správanie sudcu vo veci a hľadisko objektívne, založené na existencii dostatočných záruk pre vylúčenie akýchkoľvek pochybností o zaujatosti sudcu (napr. Saraiva de Carvalho proti Portugalsku, 1994, Gautrin a ďalší proti Francúzsku, 1998). Preto k vylúčeniu sudcov z prejednávania a rozhodovania veci môže dôjsť len vtedy, keď ich vzťah k veci, k účastníkom alebo ich k zástupcom dosiahne takú intenzitu, že nebudú schopní nezávisle a nestranné rozhodovať (II ÚS 105/01, Sbírka nálezů a usnesení ÚS ČR, sv. 23, nález č. 98, str. 11).

Na vylúčenie sudcov Krajského súdu v Žiline je nepostačujúca tá skutočnosť, že odporca nesúhlasí s postupom odvolacieho senátu pri príprave a nariadení odvolacieho pojednávania vo veci. Dôvodom na vylúčenie sudcov totiž nie sú okolnosti, ktoré spočívajú v postupe sudcu v konaní o prejednávanej veci (§ 14 ods. 3 O.s.p.).

Pokiaľ ide o tie časti odôvodnenia námietky zaujatosti, v ktorej navrhovateľ spochybňuje zákonnosť rozhodnutí oboch súdov s tým, že oba súdy opomenuli ustanovenie § 143 OZ, je treba uviesť, že základom pre vylúčenie sudcu môžu byť skutočne len objektívne existujúce zákonné dôvody, nie skutočnosť, že rozhodnutie súdu nekorešponduje so subjektívnymi predstavami a názormi účastníka na vecnú správnosť alebo zákonnosť súdnych rozhodnutí. Navyše, ani skutočná existencia nezákonnosti rozhodnutia nemôže byť dôvodom na vylúčenie sudcu z prejednávania a rozhodovania veci, pretože na dosiahnutie nápravy rozhodnutí súdov v občianskom súdnom konaní slúži systém opravných prostriedkov (odvolanie, obnova konania, dovolanie), nie námietka zaujatosti, ktorej účel je úplne iný. Ohľadom námietky prejavov nacionalizmu resp. ich vnímania ani sám navrhovateľ bližšie nešpecifikoval, v čom nachádza tieto prejavy, kedy k nim malo dôjsť. Z jeho vyjadrenia ani z obsahu súdneho spisu nevyplývajú žiadne konkrétne ním namietané prejavy nacionalizmu.

Keďže Najvyšší súd Slovenskej republiky nezistil žiadnu okolnosť, ktorá by bola z hľadiska § 14 ods. 1 O.s.p. relevantná, a ani z vyjadrení namietaných sudcov, ktorým vec podľa rozvrhu práce pripadla na rozhodnutie, nevyplývajú žiadne zákonné dôvody pre ich vylúčenie, Najvyšší súd Slovenskej republiky nevyhovel vznesenej námietke zaujatosti a rozhodol podľa ustanovenia § 16 ods. 1 druhá veta O.s.p. tak, že označení sudcovia Krajského súdu v Žiline nie sú vylúčené z prejednávania a rozhodovania predmetnej veci.

P o u ě n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 7. júna 2010

JUDr. Jana Bajánková, v.r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia:
Hrčková Marta